

Nr 671

Av herrar Åkerlund och Enarsson, om åtgärder för att nå stabilitet i ekonomin och förbättring av sysselsättningen.

(Lika lydande med motion nr 833 i Andra kammaren)

»I det ekonomiska livets olika delar måste alla arbeta för samma mål: medborgarnas rätt till arbete inom en balanserad och progressiv samhälls-ekonomi.» Citatet är hämtat ur årets finansplan, och vi är villiga instämma i dess allmänna syfte, om därmed förenas trygghet för företagens bestånd och i desamma nedlagt kapital.

Oroande är emellertid, att lönsamheten i företagen nedgått, och tyvärr kännetecknas läget nu av företagsnedläggningar och arbetslöshet i relativt betydande omfattning. En generell förbättring av lönsamheten är således nödvändig. Ansvar för härför vilar på alla i näringsliv och allmän tjänst sysselsatta. I detta sammanhang spelar inkomstpolitiken sin givna roll. Finansministern framhåller att lönepolitikens strategiska avsnitt handhas av arbetsmarknadens fria och självständiga organisationer samt understryker med kraft att den fackliga friheten måste vara en frihet förenad med ansvar. Vi vill instämma däri.

Under fjolåret har diskussioner förts mellan arbetsmarknadens parter för att söka anpassa lönepolitiken till samhällsekonomins krav. Vad dessa diskussioner än utmynnar i, kommer de att spela den största roll för den framtida utvecklingen inom svensk ekonomi. Detta gäller även vid ett avbrytande av diskussionerna. Såsom uppgivits i pressen har dessa för det närvarande slutförts. Vi vitsordar gärna det utslag av ansvarskänsla som arbetsmarknadens parter visar genom sina diskussioner i här avsett syfte och vill uttrycka förhoppningen, att de må återupptas och leda till gott resultat. Det ligger nämligen en uppenbar styrka i att ha fria förhandlingar och fria överenskommelser mellan parterna på arbetsmarknaden. Lika uppenbart borde vara, att om dessa parter »lönar sig själva ut ur marknaden», ligger det utanför statens förmåga att i en internationellt anknuten ekonomi hjälpa dem in igen. Vad problemet gäller är att få en inkomstutveckling som står i samklang med realiteterna i samhällsekonomin. Det behövs en målsättning och en teknisk genomgång av förfarandet för stabilisering av löner och priser över hela fältet såsom riksbanksfullmäktige förordat. En statlig medverkan till att få en genomlysning av problemet i dess konkreta och praktiska utformning borde kunna vara av betydande värde

för fortsatt samråd om sättet att nå stabilitet i ekonomin och förbättring av sysselsättningen. Detta innebär på intet sätt förord för en statlig dirigeringspolitik av inkomsterna.

Åberopande det anförda hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om en teknisk utredning av en inkomstpolic i syfte att nå stabilitet i ekonomin och förbättring av sysselsättningen.

Stockholm den 26 januari 1968

Henrik Åkerlund (h)

Arvid Enarsson (h)
